

Ett grönare flyg för ett grönt Europa

2019-05-17

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

Ett grönare flyg för ett grönt Europa

Möjligheten att kunna resa, upptäcka nya platser och människor är något vi som Europas medborgare tar för självklart. Men ska vi fortsätta kunna bygga Europa starkt, fortsätta utvecklas och mötas på detta sätt så måste vi också kunna resa grönare. Vi vill behålla ett öppet och dynamiskt Europa men vi ser också problemen med ökade utsläpp. Därför vill vi underlätta för människor att resa grönare. Så kan vi fortsätta bygga ett grönt, demokratiskt och frihetligt Europa.

Bakgrund

Sättet vi reser på behöver förändras i grunden. Ska EU klara av att minska sina utsläpp och uppfylla sin del av Parisavtalet, så att jordens temperaturökning inte överstiger 1,5 grader, då måste våra transporter bli grönare.

Flyget står idag för ungefär 13 procent av utsläppen från transporter inom EU. Det är en mindre del, men prognoser visar att utsläppen kommer öka kraftigt i och med att flygresandet väntas öka kommande år. I dagsläget är EU oförberett på att hantera en sådan utveckling. Men vi kan lösa den utmaningen om vi agerar tillsammans.

Kan vi på EU-nivå visa att det går att kombinera välfärd och en växande ekonomi med minskande utsläpp, då kan vi också inspirera ännu större utsläppsländer som Kina, USA och Indien att gå samma väg. Men vi kommer aldrig lyckas leda resten av världen framåt om vår lösning är att ställa planen på marken.

På vissa sträckor kan flygtrafiken minska genom utbyggt tåg, men då avstånden är längre kommer människor att vilja flyga. Vi måste för vår egen skull och för resten av världens skull göra det möjligt att flyga hållbart.

Rätt utformat fungerar ekonomiska styrmedel bra för att minska utsläpp. Att Sverige har lyckats kombinera tillväxt med minskande utsläpp beror inte minst på vår koldioxidskatt. Det kostar helt enkelt för mycket att släppa ut för att det ska vara värt det. Utsläppshandeln inom EU bygger på samma princip.

För flyget gäller dock inte denna mekanism fullt ut. Det internationella flyget ingår idag inte i EU:s system med utsläppsrätter. För det inomeuropeiska flyget, som omfattas av utsläppshandeln i dag, ges mer än fyra av fem utsläppsrätter gratis till flygbolagen, och bara 15 procent auktioneras ut. Det innebär att flygbolagen bara på pappret omfattas av utsläppshandeln, vilket är helt otillräckligt om utsläppen ska minska.

Centerpartiets förslag för ett grönare flyg:

- **Inkludera flygtrafiken fullt ut i handeln med utsläppsrätter**

De flygplan som både startar *och* landar i EU eller Norge, Lichtenstein och Island (det så kallade EES-området) ingår i EU:s handel med utsläppsrätter. Men internationella flyg, som antingen startar *eller* landar inom EES, omfattas inte. Flygresor från exempelvis EU till Kina, eller USA till EU är alltså undantagna. Detta duger inte.

Centerpartiet vill att allt flyg inom eller till och från EU ska ingå i EU:s system av utsläppsrätter.

- **Auktionera ut alla utsläppsrätter till flyget**

Centerpartiet vill att alla utsläppsrätter ska auktioneras ut till flygbolagen fullt ut från och med 2025. Flyget ska alltså betala för de utsläppsrätter som de idag får gratis. Det ökar kostnaderna för att släppa ut och skapar ett starkt ekonomiskt tryck på att övergå till mer klimateffektiva flygplan, en ökad inblandning av

biodrivmedel i flygbränslet och så kallade "gröna starter och landningar".

- **Mer biodrivmedel till flyget**

För att minska utsläppen från flyget måste tillgången till hållbart bränsle öka. Trots att transportsektorn står för en fjärdedel av utsläppen inom EU är målet för användning av förnybar energi i EU:s transportsektor bara 14 procent till 2030. Centerpartiet vill fördubbla det till 30 procent 2030 och 60 procent 2040.

Biodrivmedel kommer spela en avgörande roll för att nå målen, därför måste bättre villkor för hållbara biodrivmedel som biojet och större incitament för investeringar komma till. För att stimulera produktionen av förnybart flygbränsle vill vi att även målet till 2030 för avancerade biodrivmedel dubblas.

- **Snabbaste vägen minskar utsläppen**

På EU-nivå pågår just nu ett arbete som ska leda till ett gemensamt luftrum för hela Europa. Det kallas Single European Sky. Tyvärr går utvecklingen långsamt på grund av stela nationella myndigheter. En ytterligare faktor är att Spanien och Storbritannien inte kan komma överens om statusen för Gibraltar och tillhörande luftrum.

Ett mer effektivt utnyttjande av det europeiska luftrummet ger stora bränslebesparingar. Målsättningen är 10 %, vilket motsvarar en minskad klimatpåverkan i samma grad. Vi anser att det är orimligt att två medlemsländer ska blockera snabbare flygvägar och minskade utsläpp.

Vi kräver därför att de andra medlemsstaterna ska kunna gå vidare och att Spanien och Storbritannien får ansluta sig när deras dispyt har lösts. Allt för att få Single European Sky på plats och möjliggöra för rakare flygvägar.

Avslutning

Det går att klara klimatutmaningarna. Dock är vår förmåga att minska våra utsläpp, inte minst från transportsektorn direkt avgörande för att nå framgång. Vi tror inte på alternativet att helt sluta resa eller att låta våra flygplan stå kvar på marken. Flyget kommer fortsätta att vara ett viktigt alternativ för resor även framåt. Då gäller det att vi, tillsammans i EU, visar hur det går att skapa ett grönare flyg, att det går att flyga hållbart.

Förslagen i denna rapport är viktiga steg i rätt riktning. Det gör att vi alla kan flyga grönare och att EU och Europa kan bli ett föredöme för andra. Ett tydligt exempel på varför Centerpartiets framtidsinriktade, teknikpositiva klimat- och miljöpolitik behövs i Europa.